

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA REPUBLIKE
SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks:+387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske
za period 01.01-31.12.2021. godine**

Broj: RV026-22

Banja Luka, 13.05.2022. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	5
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	6
	1. Uvod	6
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	6
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	7
	4. Nabavke.....	8
	5. Priprema i donošenje budžeta.....	9
	6. Finansijski izvještaji	9
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	9
	6.1.1. Prihodi i primici.....	10
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	12
	6.1.3. Razlika u finansiranju	16
	6.2. Bilans uspjeha	16
	6.2.1. Prihodi.....	16
	6.2.2. Rashodi.....	16
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	17
	6.3. Bilans stanja.....	17
	6.3.1. Aktiva.....	17
	6.3.2. Pasiva.....	19
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	21
	6.4. Bilans novčanih tokova.....	21
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	21
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	22
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	23

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske koji obuhvata: Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine; Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sprovedi u skladu sa ISSAI 130 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje za period 01.01-31.12.2021. godine je objelodanjeno da Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske nema značajne neizvjesnosti u vezi sa stalnošću poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2021. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja

rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 13.05.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske za 2021. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske za 2021. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Zakonom o zdravstvenom osiguranju (član 48) i članom 15. Statuta Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske definisano je da upravni odbor ima devet članova, a članom 16. Zakona o sistemu javnih službi je definisano da upravni odbor ima tri ili pet članova.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske.

Banja Luka, 13.05.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se:

- 1) vrši usaglašavanje potraživanja i obaveza, kako je definisano članom 15. stav (3) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) uplate i povrat sredstava po osnovu garancija za dobro izvršenje ugovora i ozbiljnost ponude za učešće na tenderu evidentiraju u okviru izdataka, primitaka i obaveza za primljene depozite i kaucije, kako je definisano članom 79, 118. i 155. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 3) vrši primjena godišnjih amortizacionih stopa za licence u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike,
- 4) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju sve dodatne informacije za rashode za lična primanja i po osnovu korištenja robe i usluga, izdatke i primitke koje zahtijeva član 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se:

- 1) uspostavi pomoćna evidencija za praćenje zaduženja i naplate za naknadu koju plaćaju nosioci odobrenja za stavljanje lijeka u promet i naknadu štete od osiguravajućih kuća, kako je definisano članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- 2) obračun naknade troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla vrši u visini pune cijene prevozne karte, kako je definisano članom 3. stav (1) tačka 2. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u javnim službama Republike Srpske,
- 3) objavljivanje osnovnih elemenata ugovora vrši u skladu sa Uputstvom o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj, član 4, 9-11,
- Finansijski plan - budžet i Rebalans finansijskog plana - budžeta Fonda zdravstvenog osiguranja za 2021. godinu,
- Zakon o zdravstvenom osiguranju Republike Srpske,
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti Republike Srpske,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o radu, član 33-35, 204, 205,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak , glava I-IV, VI, X, XII i XIII,
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- Zakon o sistemu javnih službi,
- Zakon o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske,
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u javnim službama Republike Srpske,
- Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u Fondu,
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole,
- Pravilnik o osnovima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga u Republici Srpskoj u 2021. godini,
- Pravilnik o formi i sadržaju budžeta i izvještaja o izvršenju budžeta,
- Pravilnik o naknadi troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka s posla za zaposlene u Fondu,
- Odluka o načinu finansiranja zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj u 2021. godini,
- Uputstvo o uslovima i postupku za odobravanje refundacije,
- Uputstvo o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond) osnovan je Odlukom Skupštine Republike Srpske od 27.07.1992. godine, u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 01/09, 106/09, 110/16, 94/19 i 44/20), sa sjedištem u Banjoj Luci.

Djelatnost Fonda je obavezno socijalno osiguranje i prošireno zdravstveno osiguranje, a finansiranje obaveznog zdravstvenog osiguranja vrši se iz sredstava doprinosa za obavezno i prošireno zdravstveno osiguranje, iz budžeta, donacija, po konvencijama i drugih sredstava u skladu sa zakonom.

Organi Fonda su Upravni odbor i direktor.

Prema Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta, organizacionu strukturu Fonda čine Direkcija, šest sektora i osam filijala organizovanih po teritorijalnom principu koje u svom sastavu imaju poslovnice i ekspoziture.

Fond obavlja poslovanje preko vlastitih računa otvorenih kod poslovnih banaka, a glavna knjiga Fonda nije u sastavu Glavne knjige trezora. Aktivnosti Fonda su iskazane na opštem fondu 01 (budžet u užem smislu) i fondu za posebne projekte 05.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01-31.12.2021. godine, Fond nije imao primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske provela je finansijsku reviziju Fonda za 2021. godinu i sačinila izvještaj u kome su date četiri preporuke, od kojih se tri odnose na finansijske izvještaje, a jedna na usklađenost.

Fond je dostavilo plan mjera i aktivnosti u cilju provođenja preporuka i otklanjanja nepravilnosti, kao i Izvještaj o provedenim aktivnostima na otklanjanju nepravilnosti po datim preporukama.

Revizijskim ispitivanjem je utvrđeno da je za finansijske izvještaje provedena jedna preporuka, a dvije preporuke su djelimično provedene. Dio djelimično provedenih preporuka (koji nije proveden) odnosi se na usaglašavanje stanja obaveza i potraživanja (tačka 3. izvještaja) i objavljivanje dodatnih informacija za izdatke i primitke (tačka 6.7. izvještaja).

Preporuka data za usklađenost je djelimično provedena, a nije provedena u dijelu objavljivanja osnovnih elemenata ugovora (tačka 4. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka koji je donesen u 2018. godini, sa izmjenama i dopunama, sistematizovana su radna mjesta za 915 izvršilaca. Na dan 31.12.2021. godine zaposleno je 760 izvršilaca, i to 681 izvršilac na neodređeno vrijeme i 79 izvršilaca na određeno vrijeme, od kojih je jedno imenovano lice i 29 pripravnika.

Tokom godine zaključeni su ugovori na neodređeno vrijeme sa 28 izvršilaca i na određeno vrijeme sa 78 izvršilaca (od kojih je 29 pripravnika), a radni odnos je prestao za 40 izvršilaca, od čega je 38 imalo ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

Na osnovu rješenja Vlade Republike Srpske iz 2016. godine imenovan je Upravni odbor Fonda u sastavu od devet članova, kako je definisano članom 48. Zakona o zdravstvenom osiguranju i članom 15. Statuta Fonda zdravstvenog osiguranja („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/18 i 3/20). Nakon isteka perioda imenovanja navedenim članovima u 2020. godini, isti broj članova je imenovan kao vršioci dužnosti i u narednom periodu u kontinuitetu po 60 dana. Broj članova upravnog odbora koji je definisan navedenim zakonom i statutom nije u skladu sa članom 16. Zakona o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/07, 109/12 i 44/16), gdje je definisano da upravni odbor ima tri ili pet članova.

Fond nije uspostavio adekvatnu pomoćnu analitičku evidenciju za praćenje zaduženja i naplate za naknadu koju plaćaju nosioci odobrenja za stavljanje lijeka u promet i naknadu štete od osiguravajućih kuća, što nije u skladu sa članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15 i 78/20). Za navedeno nije vršeno evidentiranje na potraživanjima i prihodima obračunskog karaktera (obračunskom osnovu), nego samo na žiro-računu i ostalim neporeskim prihodima, a na osnovu izvoda banke.

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/22), Fond je sačinio godišnji izvještaj elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu sa priložima.

U Fondu je u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru organizovana Jedinica za internu reviziju.

Osim Jedinice za internu reviziju u Fondu je organizovano i Odjeljenje za internu kontrolu. U nadležnosti navedenog odjeljenja je i operativno sprovođenje aktivnosti koordinacije u vezi sa sistemom internih finansijskih kontrola, sačinjavanje prijedloga plana za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, sprovođenje aktivnosti vezanih za donošenje i izmjenu Strategije upravljanja rizicima, kontrola pravilne primjene zakona, propisa i internih akata, kao i sastavljanje izvještaja o funkcionisanju sistema internih kontrola u svim organizacionim jedinicama Fonda.

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2021. godine nije u potpunosti organizovan i izvršen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16 i 113/21), jer pripremnom radnjom za popis, nije u potpunosti izvršeno usaglašavanje potraživanja i obaveza, kako je definisano članom 15. stav (3) navedenog pravilnika. U Napomenama uz finansijske izvještaje je navedeno da neusaglašeno stanje obaveza iznosi 559.577 KM, a isto se najvećim dijelom odnosi na izvode otvorenih stavki koji još nisu vraćeni ili je različit vremenski period priznavanja obaveze po osnovu isplate naknade plata za bolovanja preko 30 dana. Neusaglašeno stanje potraživanja iznosi 734.557 KM. Takođe, dio izvoda otvorenih stavki poslatih od

strane revizije je takođe neusaglašen, a razlozi su osporavanje obaveze iz 2017. godine (38.397 KM), fakture iznad ugovorenog iznosa (270.150 KM) i drugo.

Osim za gore navedeno i pod tačkama 4 i 6.1.2.1. izvještaja, revizija nije utvrdila druge nedostatke sistema internih kontrola čime su stvorene pretpostavke za funkcionisanje istih na način da obezbijede istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se:

- **uspostavi pomoćna evidencija za praćenje zaduženja i naplate za naknadu koju plaćaju nosioci odobrenja za stavljanje lijeka u promet i naknadu štete od osiguravajućih kuća, kako je definisano članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,**
- **vrši usaglašavanje potraživanja i obaveza, kako je definisano članom 15. stav (3) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.**

4. Nabavke

Planom javnih nabavki Fonda za 2021. godinu sa četiri izmjene planirana vrijednost javnih nabavki iznosi 182.530.318 KM (iznosi navedeni u ovoj tački izvještaja su bez uključenog poreza na dodatu vrijednost) i to za robe (985.665 KM), usluge (9.113.517 KM), neprioritetne usluge (273.999 KM), radove (331.246 KM), potrebe zdravstvenih ustanova za nabavke lijekova i medicinskih sredstava (155.629.311 KM), nabavke u korist Fonda solidarnosti (43.580 KM) i nabavke robe za suzbijanje Korone (16.153.000 KM).

Prema dostavljenom pregledu planiranih i izvršenih procedura javnih nabavki, u 2021. godini u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 38/14), okončane su procedure javnih nabavki u vrijednosti od 164.804.919 KM i to 45 otvorenih postupaka u iznosu od 150.589.650 KM (nabavka lijekova, usluga digitalizacije arhivske građe, kreditnog zaduženja, računarske opreme i ostalo), devet pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja u iznosu od 12.845.681 KM (nabavka lijekova i test trakica za određivanje glukoze u krvi), 30 konkurentskih zahtjeva za dostavljanje ponuda u iznosu od 606.895 KM (nabavka rekonstrukcija kancelarijskih objekata, tonera, kancelarijskog materijala i ostalo), jedan ograničeni postupak za održavanje poslovnog informacionog sistema u iznosu od 500.400 KM, šest postupaka nabavki usluga iz Aneksa II dio B u iznosu od 98.246 KM (usluge smještaja, kotizacija za seminare, pravne i notarske usluge i ostalo) i 168 direktnih sporazuma u iznosu od 164.048 KM (nabavka časopisa i stručne literature, dezinfekcionih sredstava, auto guma i ostalo).

Od ukupne vrijednosti provedenih procedura javnih nabavki u 2021. godini, koje su bile u planu za 2021. godinu, vrijednost od 115.303.637 KM (lijekovi, trakice i lancete i drugo) se odnosi na nabavke za koje su zaključeni ugovori početkom 2022. godine, a na postupke nabavki koji su početi u 2020. godini, a ugovori zaključeni u 2021. godini vrijednost od 50.773.419 KM (lijekovi, papir i održavanje LAN i WAN mreže).

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćene su nabavke u ukupnoj vrijednosti od 42.357.847 KM (ili 26% od vrijednosti ugovorenih nabavki) i to 15 otvorenih postupaka (33.773.133 KM), pet pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja (8.319.131 KM), devet konkurentskih zahtjeva za dostavljanje ponuda (205.336 KM), šest direktnih sporazuma (27.847 KM) i jedna nabavka usluga iz Aneksa II dio B (32.400 KM).

Fond je objavljiavao obrasce osnovnih elemenata ugovora kao i sve izmjene ugovora u toku realizacije ugovora na svojoj web stranici u 2021. godini, ali u obrascima za dio nabavki nisu popunjene rubrike datum potpune realizacije ugovora i ukupno utrošena vrijednost

ugovora kako je definisano Uputstvom o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 56/15).

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se objavljivanje osnovnih elemenata ugovora vrši u skladu sa Uputstvom o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora.

5. Priprema i donošenje budžeta

Budžet Fonda za 2021. godinu donesen je u skladu sa budžetskim kalendarom utvrđenim Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 121/12, 52/14, 105/15 i 15/16) i istim su planirani budžetski prihodi i primici, kao i budžetski rashodi i izdaci u iznosu od 783.173.000 KM. Nakon usvajanja budžeta Fonda izvršena su tri rebalansa budžeta, a posljednjim Rebalansom budžeta koji je izvršen u decembru 2021. godine, ukupni prihodi i primici, kao i rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 858.450.900 KM. Planirani prihodi i primici odnose se na doprinose za socijalno osiguranje (677.730.600 KM), neporeske prihode (7.275.400 KM), transfere između različitih jedinica vlasti (127.006.400 KM), primitke za nefinansijsku imovinu (458.300 KM), primitke od finansijske imovine (7.766.200 KM), primitke od zaduživanja (35.000.000 KM) i ostale primitke (3.214.000 KM). Budžetski rashodi i izdaci planirani su za rashode za lična primanja (17.567.500 KM), rashode po osnovu korišćenja robe i usluga (4.026.300 KM), rashode finansiranja (7.664.000 KM), doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja (670.209.300 KM), rashode po sudskim rješenjima (400.000 KM), transfere između različitih jedinica vlasti (435.000 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (85.038.900 KM), izdatke za otplatu dugova (52.462.400 KM) i ostale izdatke (20.647.500 KM).

U Fondu je nakon izvršenog Rebalansa budžeta za 2021. godinu izvršena jedna preraspodjela (realokacija) sredstava u iznosu od 11.016.000 KM.

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Fond ima status budžetskog korisnika i u skladu sa članom od 39. do 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17) sačinio je propisane obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za određene jedinice vlasti kojeg čini Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Fonda za 2021. godinu, iskazano je u obrascu Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 - opšti fond, što predstavlja budžet u užem smislu (u daljem tekstu: PIB) i obrascu Periodični izvještaj o izvršenju po svim računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu: PIF).

U obrascu PIB za period 01.01-31.12.2021. godine iskazani su budžetski prihodi i primici u iznosu od 858.831.777 KM, budžetski rashodi i izdaci u iznosu od 846.763.708 KM i razlika u finansiranju u iznosu od 12.068.069 KM. Izvršenje prihoda i primitaka je veće za 1%, a rashoda i izdataka manje je za 1% u odnosu na treći rebalans budžeta.

U obrascu PIF izvršenje je iskazano osim na budžetskom fondu 01 i na fondu 05 na osnovu zaključaka Kompenzacionog fonda Republike Srpske za potrebe nabavke zaštitne opreme javnim zdravstvenim ustanovama. Prihodi po navedenom su iskazani u iznosu od

13.515.585 KM, izdaci u iznosu od 13.497.522 KM, a razlika u finansiranju u iznosu od 18.063 KM.

Revizijom je utvrđeno da su transferi od entiteta u Obrascu PIF na fondu 05 više iskazani u iznosu od 18.361 KM u odnosu na glavnu knjigu, a na fondu 01 u obrascima PIB i PIF manje za navedeni iznos. U pisanom obrazloženju za potrebe revizije Fond je za razlog odstupanja naveo da je prilikom popunjavanja Obrazaca PIB i PIF učinjena tehnička greška.

Upravni odbor Fonda je na sjednici održanoj 19.04.2022. godine usvojio Izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana rada i Izvještaj o izvršenju Rebalansa finansijskog plana - budžeta Fonda za 2021. godinu.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici su iskazani u iznosu od 872.347.362 KM, a čine ih budžetski prihodi i primici iskazani na fondu 01 u iznosu od 858.831.777 KM i fondu 05 u iznosu od 13.515.585 KM.

Sredstva po osnovu garancija za dobro izvršenje ugovora i ozbiljnost ponude za učešće na tenderu koja su uplaćena na žiro-račun Fonda nisu evidentirana na primicima i obavezama, a prilikom povrata istih nisu evidentirani izdaci, kako je definisano odredbama člana 79, 118. i 155. Pravilnika o budžetskoim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16, 115/17 i 118/18). Zbog navedenog, više su iskazani ostali republički neporeski prihodi za iznos od 23.754 KM, a manje su iskazani izdaci po osnovu depozita i kaucija u iznosu od 52.148 KM, primici po osnovu depozita i kaucija u iznosu od 75.902 KM i obaveze za primljene depozite i kaucije u iznosu od 23.754 KM.

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se uplate sredstava po osnovu garancija za dobro izvršenje ugovora i ozbiljnost ponude za učešće na tenderu evidentiraju u okviru primitaka i obaveza za primljene depozite i kaucije, kako je definisano članom 79. i 155. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.1.1. Prihodi

Budžetski prihodi su iskazani na fondu 01 u iznosu od 811.088.772 KM po osnovu poreskih prihoda, neporeskih prihoda i transfera između različitih jedinica vlasti.

Poreski prihodi su iskazani u iznosu od 676.677.182 KM po osnovu doprinosa od zaposlenih (622.159.892 KM), za zdravstveno osiguranje poljoprivrednika (4.186.858 KM), za zdravstveno osiguranje korisnika penzija (11.534.166 KM), za zdravstveno osiguranje iz budžeta Republike Srpske (7.138.998 KM) i za ino osiguranja (31.657.268 KM).

Neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 2.407.278 KM, a odnose se na prihode od finansijske i nefinansijske imovine u iznosu od 1.265.819 KM (prihodi od zakupa i rente od 22.922 KM, kamate na gotovinu i gotovinske ekvivalente od 79.355 KM i kamate na zajmove date zdravstvenim ustanovama od 1.163.542 KM), prihode od pružanja javnih usluga (1.290 KM) i ostale neporeske prihode (1.140.169 KM). Po nalazu revizije više su iskazani ostali republički neporeski prihodi za iznos od 23.754 KM, što je objašnjeno u tački 6.1.1. izvještaja.

Najznačajniji *ostali neporeski prihodi* se odnose na prihode po osnovu naknade koju plaćaju nosioci odobrenja za stavljanje lijeka u promet (352.456 KM), od naknade štete od osiguravajućih kuća (375.585 KM), doznačena sredstva na žiro-račun Fonda za garancije za dobro izvršenje ugovora i ozbiljnost ponude za učešće na tenderu (23.754 KM), od

naplata za aktiviranje garancija (73.500 KM) i po osnovu naplate potrošnje mobilnih telefona od zaposlenih (107.735 KM).

Transferi između različitih jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 145.519.897 KM, a čine ih transferi od entiteta (145.373.272 KM), jedinica lokalne samouprave (92.150 KM), fondova obaveznog socijalnog osiguranja (14.878 KM) i ostalih jedinica vlasti (398.597 KM) i iskazani su na fondu 01 u iznosu od 132.004.312 KM (ispravan iznos je 132.022.673 KM) i fondu 05 u iznosu od 13.515.585 KM (ispravan iznos je 13.497.224 KM). Pogrešno iskazano stanje u obrascima PIB i PIF u iznosu od 18.361 KM navedeno je u tački 6.1. izvještaja.

Na fondu 01 iskazani su transferi:

- od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske (u daljem tekstu: Ministarstvo) za izmirenje obaveza Fonda prema dijaliznim centrima u iznosu od 9.030.363 KM (odnosi se na iznos godišnje obaveze koji je utvrđen Sporazumom zaključenim 12.09.2017. godine između Vlade Republike Srpske, Fonda i Fresenius Medical Care i International Dialysis Centers - ustanova koja pruža usluge dijaliznog tretmana), finansiranje drugog pokušaja vantjelesne oplodnje u iznosu od 800.000 KM, finansiranje zdravstvene zaštite u iznosu od 106.500.000 KM i unapređenje uslova rada u iznosu od 1.200.300 KM,
- od Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske za zdravstvenu zaštitu RVI i porodica poginulih boraca u iznosu od 13.209.394 KM,
- od Republičkog sekretarijata za izbjegla i raseljena lica Republike Srpske u iznosu od 88.815 KM i
- po zapisnicima Poreske uprave Republike Srpske u iznosu od 1.193.801 KM.

Na fondu 05 u Obrascu PIF evidentirani su transferi u ukupnom iznosu od 13.515.585 KM, doznačeni na osnovu zaključaka upravnog odbora Kompenzacionog fonda Republike Srpske za nabavke lične zaštitne opreme za potrebe javnim zdravstvenim ustanovama Republike Srpske.

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 123.403.831 KM, a čine ih primici za nefinansijsku imovinu, primici od finansijske imovine, primici od zaduživanja i ostali primici.

Primici za nefinansijsku imovinu su iskazani u iznosu od 461.126 KM, a najznačajniji se odnose na primitke od prodaje poslovnog objekta u Doboju (450.000 KM) i putničkog vozila (8.207 KM).

Primici od finansijske imovine su iskazani u iznosu od 10.929.011 KM, a odnose se na primitke od naplate zajmova datih domaćim nefinansijskim subjektima (10.887.559 KM), fizičkih lica (7.679 KM), radnika Fonda (23.231 KM) i ostalih primitaka od finansijske imovine iz transakcija sa entitetom – obveznice (10.542 KM).

Primici od naplate zajmova datih domaćim nefinansijskim subjektima odnose se na primitke od naplate zajmova datih zdravstvenim ustanovama po osnovu Sporazuma o izmirenju duga sa zdravstvenim ustanovama (3.872.861 KM), zajma zdravstvenim ustanovama koji je odobrila Vlada Republike Srpske (6.560.738 KM) i indirektnog kreditnog zaduženja Fonda u ime zdravstvenih ustanova bolničkog sektora Republike Srpske, takođe putem Vlade Republike Srpske (453.960 KM).

Primici od zaduživanja su iskazani u iznosu od 35.000.000 KM po osnovu Ugovora o sindiciranom dugoročnom kreditu („UniCredit Banka“ a.d. Banja Luka 15.000.000 KM, „Nova Banka“ a.d. Banja Luka 10.000.000 KM i „NLB Banka“ a.d. Banja Luka 10.000.000 KM).

Ostali primici su iskazani u iznosu od 1.352.868 KM, a čine ih primici po osnovu avansa (782.703 KM), garancija (73.437 KM) i naknade plata od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (496.658 KM). Po nalazu revizije manje su iskazani primici po osnovu depozita i kaucija u iznosu od 75.902 KM, što je objašnjeno u tački 6.1.1. izvještaja.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 860.261.230 KM, a čine ih budžetski rashodi i izdaci iskazani na fondu 01 u iznosu od 846.763.708 KM i fondu 05 u iznosu od 13.497.522 KM.

6.1.2.1. Rashodi

Budžetski rashodi su iskazani u iznosu od 697.158.403 KM, a odnose se na tekuće rashode osim rashoda obračunskog karaktera (čine ih rashodi za lična primanja zaposlenih, rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi, doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja i rashodi po sudskim rješenjima) i transfere između različitih jedinica vlasti.

Rashodi za lična primanja zaposlenih su iskazani u iznosu od 17.167.296 KM, a odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (15.775.093 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (418.311 KM), naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (734.317 KM) i za otpremnine i jednokratne pomoći - bruto (239.576 KM).

Bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja odnose se na rashode za prevoz na posao i sa posla (176.278 KM), jubilarne nagrade (41.644 KM), nagrade za posebne rezultate u radu (102.153 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji i inostranstvu (8.990 KM), naknade po osnovu nagrada – porez na dohodak (15.176 KM) i zbirne doprinose na naknade (74.070 KM).

Način ostvarivanja prava zaposlenih na naknadu troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla definisan je Pravilnikom o naknadi troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka s posla za zaposlene u Fondu. U prilogu Pravilnika je cjenovnik prevoza za grad Banja Luka utvrđen na osnovu dužine relacije iskazane u kilometrima. Cjenovnik za grad Banja Luka primjenjivao se i za utvrđivanje visine naknade zaposlenih i kod pojedinih opština i gradova, umjesto stvarne visine pune cijene prevozne karte, kako je definisano članom 3. stav (1) tačka 2. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u javnim službama Republike Srpske „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 69/16, 52/19, 83/20 i 60/21). Takođe, Fond nije vršio kontrolu visine naknade troškova prevoza polugodišnje u 2021. godini, kako je definisano članom 4. navedenog pravilnika.

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći odnose se na otpremnine po kolektivnom ugovoru (78.672 KM), novčane pomoći prilikom rođenja djeteta (16.571 KM), novčane pomoći porodici u slučaju smrti radnika (17.725 KM), novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (97.344 KM), novčane pomoći u slučaju teže bolesti ili invalidnosti (17.700 KM), ostale jednokratne pomoći (9.800 KM), porez na dohodak za otpremnine i jednokratne pomoći (300 KM) i zbirne doprinose na otpremnine i jednokratne pomoći (1.464 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga iskazani su u iznosu od 3.539.242 KM, a najznačajniji su rashodi po osnovu zakupa, utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga, režijskog materijala, tekućeg održavanja, putovanja i smještaja, stručnih usluga i ostali neklasifikovani rashodi.

Rashodi po osnovu zakupa iskazani su u iznosu od 351.756 KM i odnose se na rashode za zakup poslovnih objekata i prostora (49.896 KM) i skladišnog prostora (301.860 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 1.472.363 KM, a odnose se na rashode po osnovu utroška energije (393.840 KM), za komunalne usluge (114.716 KM) i za komunikacione usluge (963.806 KM).

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 190.631 KM, a odnose se na rashode za kancelarijski materijal (87.788 KM), materijal za održavanje čistoće (90.557 KM) i stručnu literaturu, časopise i dnevnu štampu (12.286 KM).

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 85.308 KM, a odnose se na rashode za tekuće održavanje zgrada (48.360 KM) i opreme (36.948 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja su iskazani u iznosu od 49.467 KM, a odnose se na rashode po osnovu putovanja i smještaja u zemlji (14.452 KM), u inostranstvu (3.392 KM) i utroška goriva (31.623 KM).

Rashodi za stručne usluge su iskazani u iznosu od 1.118.721 KM, a odnose se na rashode za usluge finansijskog posredovanja (38.827 KM), osiguranja vozila, zaposlenih i imovine (36.942 KM), informisanja i medija (94.979 KM), pravne, administrativne i procjeniteljske usluge (98.845 KM), kompjuterske usluge (510.292 KM) i za ostale stručne usluge (338.837 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi su iskazani u iznosu od 270.724 KM, a odnose se na rashode za stručno usavršavanje zaposlenih (27.111 KM), bruto naknade članovima upravnog i nadzornog odbora (89.285 KM), bruto naknade članovima komisija i radnih grupa (15.129 KM), bruto naknade po ugovorima o djelu (56.714 KM), reprezentaciju (36.484 KM), doprinose za profesionalnu rehabilitaciju invalida (34.019 KM), takse, naknade i ostale rashode (5.063 KM) i ostale nepomenute rashode (6.919 KM).

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi iskazani su u iznosu od 7.651.034 KM, a odnose se na rashode po osnovu kamata na primljene zajmove od banaka u zemlji (7.650.190 KM) i rashode po osnovu zateznih kamata (844 KM).

Doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja su iskazane u iznosu od 668.414.417 KM. Odnose se na doznake refundacije plata za vrijeme privremene spriječenosti za rad, doznake primarnog, sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite, doznake za ugradnju proteza, ortopedskih i drugih pomagala i za usluge socijalne zaštite u inostranstvu.

Prema članu 125. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 106/09 i 44/15) Fond ugovara pružanje zdravstvenih usluga sa zdravstvenim ustanovama na osnovu zdravstvenog stanja stanovništva, broja i starosne strukture stanovništva, stepena urbanizacije, razvijenosti i saobraćajne povezanosti pojedinih područja, jednake dostupnosti zdravstvene zaštite, potrebnog obima zdravstvenih usluga i ekonomskih mogućnosti. Odnosi između Fonda i zdravstvenih ustanova u vezi sa pružanjem zdravstvene zaštite osiguranih lica regulisani su ugovorom, shodno članu 58. Zakona o zdravstvenom osiguranju, a zaključivanje ugovora vršeno je u skladu sa Pravilnikom o osnovima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga u Republici Srpskoj u 2021. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 126/20). Fond je u 2021. godini sa davaocima zdravstvenih usluga u Republici Srpskoj ugovarao pružanje usluga primarnog, sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite, usluge konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite, dijagnostičke procedure, izdavanje lijekova na recept i isporuku medicinskih sredstava, kako je definisano članom 2. navedenog pravilnika. Ugovorom se definišu vrsta, obim i kvalitet zdravstvenih usluga koje se pružaju osiguranim

licima Fonda, plaćanje ugovorenih usluga, program zdravstvene zaštite, način obračunavanja usluga, način rješavanja spornih pitanja i druga međusobna prava i obaveze.

Način finansiranja, izvještavanja, obračuna, fakturisanja, kontrole i plaćanja usluga zdravstvene zaštite koje pružaju javne i privatne zdravstvene ustanove primarnog, sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite definisan je Odlukom o načinu finansiranja zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj u 2021. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/21, 9/21 i 80/21). Odlukom je propisan kombinovani sistem plaćanja i to:

- Model I – po dijagnostički srodnim grupama (DGR), primjenjuje se za finansiranje zdravstvenih usluga iskazanih u Nomenklaturi broj 1. Fond na osnovu izvještaja zdravstvenih ustanova, definisanih kriterijuma, osnovnih pravila DGR sistema i vrijednosti boda od 1.000 KM utvrđuje broj priznatih DGR slučajeva na mjesečnom nivou,
- Model II – po usluzi, primjenjuje se za finansiranje ambulantnih zdravstvenih usluga iskazanih u Nomenklaturi broj 2, u okviru konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite i dijagnostike.
- Model III je pružanje usluga po načinu plaćanja po ugovorenoj cijeni koja ne može biti veća od cijene iz cjenovnika Fonda,
- Model IV – po budžetskom sistemu plaćanja, primjenjuje se za usluge: transfuzijske medicine, rehabilitacije, fizikalne medicine i rehabilitacije i usluge hiperbarične komore, stomatologije, psihijatrije u specijalizovanim zdravstvenim ustanovama, nuklearne medicine, urgentnog centra, intenzivne medicine, prevoza pacijenata Helikopterskim servisom Republike Srpske, usluge pratilaca uz bolesne osobe, ekstremno duge hospitalizacije, medicine rada i sporta, usluge konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite i usluge dijagnostike sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite i ostale djelatnosti koje nisu obuhvaćene sa prethodna tri modela. Zdravstvene ustanove ispostavljaju fakture Fondu u visini 1/12 ugovorenih sredstava za pružene zdravstvene usluge po navedenom modelu. Navedeno fakturisanje ne predstavlja stvarno izvršene zdravstvene usluge, nego fakturisanje 1/12 mjesečno od ugovorenih sredstava, te fakture ne odražavaju suštinu poslovnog događaja, što nije u skladu sa članom 9. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Refundacije plata za vrijeme privremene spriječenosti za rad usljed bolesti su iskazane u iznosu od 18.424.261 KM i evidentirane su na mjesečnom nivou, a na osnovu rješenja o odobrenim refundacijama sredstava. Navedena rješenja Fond je donosio na osnovu dostavljenih zahtjeva, podnesenih od strane poslodavaca, za osiguranike Fonda koji su imali neprekidno trajanje privremene nesposobnosti za rad preko 30 dana, a najduže do 12 mjeseci. Poslodavac ostvaruje pravo na refundaciju plate na osnovu Pravilnika o ostvarivanju prava na naknadu plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 63/08, 38/10, 61/11, 87/12, 100/14, 4/15, 8/16, 112/18, 87/19, 40/21 i 51/21) i Uputstva o uslovima i postupku za odobravanje refundacije („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 55/17, 90/17, 111/17 i 51/21).

Doznake pružaocima usluga zdravstvene zaštite - primarna zdravstvena zaštita su iskazane u iznosu od 191.598.675 KM. Odnose se na usluge primarne zdravstvene zaštite (124.518.331 KM), lijekove na recept (62.739.438 KM), lijekove za specifična oboljenja (525 KM) i ostale usluge primarne zdravstvene zaštite (4.340.381 KM).

Doznake pružaocima usluga socijalne zaštite - sekundarna zdravstvena zaštita su iskazane u iznosu od 373.021.224 KM. Odnose se na konsultativno specijalističku zdravstvenu zaštitu (68.951.269 KM), bolničko liječenje (229.750.656 KM), dijagnostičke usluge (33.765.917 KM), usluge koje se posebno fakturišu (5.609.543 KM), usluge hemodijalize (31.181.830 KM) i prevoz u bolnice (3.762.009 KM).

Doznake pružaocima usluga socijalne zaštite – tercijarna zdravstvena zaštita su iskazane u iznosu od 62.186.473 KM, a odnose se na konsultativno specijalističku zdravstvenu zaštitu (12.234.939 KM), bolničko liječenje (26.305.848 KM), dijagnostičke usluge (22.436.382 KM) i usluge koje se posebno fakturišu (1.209.306 KM).

Rashodi ugradnje proteza, ortopedskih i drugih pomagala su iskazani u iznosu od 8.546.181 KM, a odnose se na troškove ortopedskih, oftalmoloških, optičkih i drugih medicinskih sredstava, koje se u skladu sa Pravilnikom o pravu na medicinska sredstva dodjeljuju privremeno ili trajno osiguranim licima.

Doznake pružaocima usluga socijalne zaštite - u inostranstvu su iskazane u iznosu od 14.637.602 KM, a odnose se na liječenje u inostranstvu (894.067 KM) i troškove ino osiguranja – konvencija (13.743.537 KM).

Rashodi po sudskim rješenjima su iskazani u iznosu od 253.690 KM, a odnose se na rashode po osnovu isplate kamata po sudskim rješenjima (8.949 KM) i ostale rashode po sudskim rješenjima (244.741 KM).

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se obračun naknade troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla vrši u visini pune cijene prevozne karte, kako je definisano članom 3. stav (1) tačka 2. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u javnim službama Republike Srpske.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 163.102.827 KM i to na fondu 01 u iznosu od 149.605.305 KM i fondu 05 u iznosu od 13.497.522 KM, a čine ih izdaci za nefinansijsku imovinu, otplatu dugova i ostali izdaci.

Izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani u iznosu od 90.080.600 KM, a odnose se na izdatke za proizvedenu stalnu imovinu, neproizvedenu stalnu imovinu, strateške zalihe i zalihe materijala, robe i sitnog inventara.

Izdaci za proizvedenu stalnu imovinu iskazani su u iznosu od 900.178 KM, a odnose se na izdatke za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (378.521 KM), postrojenja i opreme (211.189 KM), investiciono održavanje opreme (25.487 KM) i nematerijalnu proizvedenu imovinu (284.981 KM).

Izdaci za neproizvedenu stalnu imovinu iskazani su u iznosu od 911.299 KM, a najvećim dijelom se odnose na izdatke za nabavku licenci.

Izdaci za strateške zalihe u iznosu od 88.264.799 KM iskazani su na fondu 01 u iznosu od 74.767.277 KM za izdatke za nabavke insulina, skupih lijekova preko apoteka, vakcina, citostatika, lijekova za specifična oboljenja i bioloških lijekova i fondu 05 u iznosu od 13.497.522 KM za nabavku lične zaštitne opreme za potrebe javnih zdravstvenih ustanova Republike Srpske iz sredstava Kompenzacionog fonda Republike Srpske.

Izdaci za otplatu dugova su iskazani u iznosu od 51.602.024 KM, a odnose se na izdatke za otplatu glavnice primljenih zajmova u zemlji od banaka.

Ostali izdaci su iskazani u iznosu od 21.420.203 KM, a odnose se na ostale izdatke i izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Ostali izdaci su iskazani u iznosu od 20.909.757 KM, a odnose se na izdatke po osnovu avansa za liječenje u zdravstvenim ustanovama u inostranstvu (613.002 KM) i ostale izdatke (20.296.755 KM, a čine ih izdaci za naknade za korišćenje garancije interdijaliznog centra od 73.437 KM i izdaci za izmirenje obaveza iz ranijeg perioda od 20.223.318 KM). Po nalazu revizije manje su iskazani izdaci po osnovu depozita i kaucija u iznosu od 52.148 KM, što je objašnjeno u tački 6.1.1. izvještaja.

Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (510.446 KM) se odnose na izdatke po osnovu naknade plata koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se povrat sredstava po osnovu garancija za dobro izvršenje ugovora i ozbiljnost ponude za učešće na tenderu evidentira u okviru izdataka za primljene depozite i kaucije, kako je definisano članom 118. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.3. Razlika u finansiranju

U obrascu Periodičnog izvještaja o izvršenju budžeta za period 01.01-31.12.2021. godine razlika u finansiranju je iskazana u iznosu od 12.068.069 KM, što predstavlja razliku između iskazanih budžetskih sredstava u iznosu od 858.831.777 KM i budžetskih izdataka u iznosu od 846.763.708 KM. Ostvaren je bruto budžetski suficit (razlika budžetskih prihoda i budžetskih rashoda) u iznosu od 113.930.369 KM, koji sa neto izdacima za nefinansijsku imovinu (čine ih primici i izdaci od nefinansijske imovine) u negativnom iznosu od 76.121.952 KM čini budžetski suficit u iznosu od 37.808.417 KM, a neto finansiranje (zbir neto primitaka od finansijske imovine, neto zaduženja i ostalih neto primitaka) iskazano je u negativnom iznosu od 25.740.348 KM.

6.2. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha za period 01.01 - 31.12.2021. godine iskazani su prihodi, rashodi i finansijski rezultat.

6.2.1. Prihodi

Prihodi su iskazani u iznosu od 858.717.656 KM po osnovu budžetskih prihoda koji su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta u iznosu od 824.604.357 KM (objašnjeno pod tačkom 6.1.1.1. izvještaja) i prihoda obračunskog karaktera u iznosu od 34.113.299 KM.

Prihode obračunskog karaktera čine prihodi od ukidanja rezervisanja po osnovu obaveza (1.294.613 KM), finansijski prihodi obračunskog karaktera (dugovni saldo od 16.191 KM), prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine (15.577.255 KM), dobiti od prodaje imovine (134.709 KM), pomoći u naturi (371 KM), prihodi po osnovu otpisa obaveza (712.176 KM), ostali prihodi po osnovu ino osiguranja (9.516.117 KM), prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa evidentirani na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2021. godine od Poreske uprave Republike Srpske – u daljem tekstu Izvještaj Poreske uprave Republike Srpske (6.836.146 KM) i prihodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti (58.103 KM).

Prihode od usklađivanja vrijednosti imovine čine prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti nefinansijske imovine iz Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske (15.304.753 KM), prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti akcija (69.763 KM) i prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja za ino osiguranje (202.738 KM).

6.2.2. Rashodi

Rashodi su iskazani u iznosu od 844.149.495 KM, po osnovu budžetskih rashoda u iznosu od 697.158.403 KM i rashoda obračunskog karaktera u iznosu od 146.991.092 KM. Budžetski rashodi su obrazloženi pod tačkom 6.1.2.1. izvještaja.

Rashode obračunskog karaktera čine rashodi po osnovu nabavne vrijednosti realizovanih strateških zaliha (82.857.744 KM), obračunate amortizacije (5.476.536 KM), rezervisanja po osnovu obaveza (3.245.095 KM), negativnih kursnih razlika (6.356 KM), usklađivanja

vrijednosti imovine (39.080.228 KM - uglavnom na osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske), date pomoću u naturi (16.156.802 KM) i ostalih rashoda obračunskog karaktera (163.232 KM).

Obračun amortizacije nije izvršen u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 110/16), jer dio primijenjenih godišnjih amortizacionih stopa za licence (25% i 33%) nije u skladu sa amortizacionim stopama iz navedenog pravilnika (20%).

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se vrši primjena godišnjih amortizacionih stopa za licence u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike.

6.2.3. Finansijski rezultat

Finansijski rezultat, kao razlika prihoda i rashoda, za 2021. godinu iskazan je u iznosu od 14.568.161 KM.

6.3. Bilans stanja

Sa 31.12.2021. godine iskazane su poslovna aktiva i poslovna pasiva, vanbilansna aktiva i vanbilansna pasiva koje čine ukupnu aktivu i ukupnu pasivu u neto iznosima od 518.873.369 KM.

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva Fonda na dan 31.12.2021. godine iskazana je u iznosu od 622.556.318 KM bruto vrijednosti, 316.239.125 KM ispravke vrijednosti i 306.317.193 KM neto vrijednosti, a čine je tekuća imovina u neto iznosu od 180.761.111 KM i stalna imovina u neto iznosu od 125.556.082 KM.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina se odnosi na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazane su u neto iznosu od 161.908.388 KM (bruto vrijednosti 444.461.067 KM i ispravke vrijednosti 282.552.679 KM) po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, kratkoročnih plasmana, kratkoročnih potraživanja, kratkoročnih razgraničenja i kratkoročne finansijske imovine i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 36.746.829 KM, a odnose se na novčana sredstva u blagajni (148 KM) i na računima banaka (36.746.681 KM).

Kratkoročni plasmani su iskazani u neto vrijednosti od 8.600.077 KM, a odnose se na hartije od vrijednosti koje dospijevaju do godinu dana neto vrijednosti od 1.441.998 KM (bruto vrijednosti od 13.733.098 KM i ispravke vrijednosti od 12.291.100 KM) i dugoročne zajmove koji dospijevaju do godinu dana neto vrijednosti od 7.158.079 KM (bruto vrijednosti od 8.053.450 KM i ispravke vrijednosti od 895.371 KM).

Hartije od vrijednosti koje dospijevaju do godinu dana odnose se na hartije od vrijednosti u zemlji koje se iskazuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a Fond ih je stekao konverzijom duga u akcije po osnovu obaveza za doprinose za zdravstveno osiguranje (1.204.290 KM) i učešćem u kapitalu u privrednom subjektu „Zrak-DKS“ d.o.o. Teslić (237.708 KM).

Dugoročni zajmovi koji dospijevaju do godinu dana odnose se na dugoročne zajmove date zdravstvenim ustanovama i radnicima koji dospijevaju na naplatu u 2022. godini

(8.053.450 KM), a korekcija dugoročnih plasmana koji dospijevaju do godinu dana iznosi 895.371 KM.

Kratkoročna potraživanja su iskazana u bruto iznosu od 375.977.928 KM, ispravke vrijednosti od 269.359.289 KM i neto vrijednosti od 106.618.639 KM. Neto vrijednost potraživanja odnosi se najvećim dijelom na potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga, za kamate i druge finansijske prihode, od zaposlenih, za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode, za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku od godinu dana i ostala kratkoročna potraživanja.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode bruto vrijednosti od 253.113.969 KM, ispravke vrijednosti od 223.934.962 KM (sporna potraživanja) i neto vrijednosti od 29.179.007 KM i *Potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu do godinu dana* neto vrijednosti od 19.041.686 KM iskazana su na osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske.

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 63.942.582 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti od 5.590.753 KM i neto vrijednosti od 58.351.829 KM, a čine ih najvećim dijelom potraživanja po osnovu ino osiguranja - konvencije (57.400.894 KM) i potraživanja od Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje pensionera za decembar 2021. godine u iznosu od 938.866 KM. Sporna ostala kratkoročna potraživanja u zemlji iskazana su u iznosu od 1.007.385 KM (najvećim dijelom se odnose na potraživanja po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje pravnih lica kod kojih je pokrenut stečaj od 981.850 KM), a sporna ostala kratkoročna potraživanja u inostranstvu iskazana su u iznosu od 4.583.367 KM i odnose se na potraživanja po osnovu ino osiguranja – konvencije, koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.192.119 KM, a najvećim dijelom se odnose na avanse za liječenje u zdravstvenim ustanovama u inostranstvu za pacijente čije je liječenje još u toku i za koje se nije mogla izvršiti zdravstvena usluga u ustanovama u Republici Srpskoj u iznosu od 1.146.619 KM.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazana su u neto iznosu od 8.750.724 KM, a odnose se na potraživanja po osnovu raspodjele prihoda iz Trezora na dan 31.12.2021. godine u iznosu od 1.862.055 KM, zapisnika o više i pogrešno uplaćenim porezima i doprinosima Poreske uprave Republike Srpske u iznosu od 284.741 KM (korekcija vrijednosti iznosi 6.919 KM), transfera od drugih jedinica vlasti u iznosu od 6.591.735 KM (transfera Ministarstva rada i boračko invalidske zaštite Republike Srpske od 5.260.505 KM, Sekretarijata za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske od 7.199 KM i Kompenzacionog fonda Republike Srpske od 1.324.031 KM) i refundacija naknade plate od Javnog fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske u iznosu od 19.112 KM.

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazana je u iznosu od 18.852.723 KM po osnovu vrijednosti strateških zaliha. Strateške zalihe se odnose na insuline, vakcine, citostatike, skupe lijekove, biološke lijekove, antituberkolitike i neonkološke citostatike. Fond vrši evidentiranje nabavki strateških zaliha lijekova na osnovu ulaznih faktura dobavljača sa kojima ima zaključene ugovore o nabavci, dok izdavanje narudžbi, prijem i skladištenje lijekova vrše apotekarske ustanove, na osnovu odredbi iz ugovora o nabavci.

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina iskazana je u iznosu od 159.242.528 KM bruto vrijednosti, 33.686.446 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti od 125.556.082 KM, a odnosi se na dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazani su u iznosu od 93.072.368 KM, a odnose se na dugoročne plasmane i dugoročna potraživanja.

Dugoročni plasmani su iskazani u iznosu od 86.654.983 KM, a odnose se na dugoročne zajmove date zdravstvenim ustanovama (86.486.505 KM) i stambene zajmove date radnicima Fonda u ranijem periodu (168.478 KM). Zajmove date zdravstvenim ustanovama čine zajmovi po zaključenim sporazumima (48.116.749 KM), po osnovu indirektnog kreditnog zaduživanja Fonda (3.290.648 KM) i dati zajmovi po osnovu indirektnog zaduživanja Fonda (35.079.108 KM). Iznos dugoročnih zajmova koji dopijeva u 2022. godini u iznosu od 7.133.052 KM sa 31.12.2021. godine reklasifikovan je na dugoročne zajmovi koji dopijevaju do godinu dana.

Dugoročna potraživanja (6.417.385 KM) odnose se na potraživanja za doprinose za zdravstveno osiguranje za koje je produžen rok plaćanja – reprogrami koji su iskazani na osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u bruto vrijednosti od 66.170.160 KM, ispravke vrijednosti od 33.686.446 KM i neto vrijednosti od 32.483.714 KM, a čini je proizvedena stalna imovina, neproizvedena stalna imovina i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi.

Proizvedena stalna imovina iskazana je u neto vrijednosti od 27.916.906 KM, a čine je zgrade i objekti (13.873.802 KM), postrojenja i oprema (7.653.950 KM), investiciona imovina (417.266 KM) i nematerijalna proizvedena imovina (5.971.888 KM).

Povećanje vrijednosti imovine najvećim dijelom se odnosi na investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju kancelarijskih objekata i prostora (378.521 KM), vraćanje sa stalne imovine namijenjene prodaji na stalnu imovinu poslovnog prostora Ekvator (neto vrijednosti 1.147.412 KM), nabavke Integrisanog zdravstvenog informacionog sistema (4.441.086 KM), a smanjenja po osnovu prenosa vrijednosti poslovnog prostora u Doboju na stalna sredstva namijenjena prodaji po osnovu Odluke upravnog odbora o prodaji (neto vrijednosti 729.137 KM) i rashodovanja opreme po popisu (214.047 KM).

Neproizvedena stalna imovina iskazana je u neto iznosu od 3.285.722 KM po osnovu zemljišta u vrijednosti od 2.072.806 KM i nematerijalne neproizvedene imovine u vrijednosti od 1.212.916 KM. Povećanje ove imovine u 2021. godini je po osnovu vraćanja sa imovine namijenjene prodaji u upotrebu zemljišta od poslovnog prostora Ekvator (146.524 KM) i nabavke licenci (911.299 KM).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi iskazana je u iznosu od 1.281.086 KM, a iznos od 1.274.510 KM se odnosi na poslovni prostor u kome je smještena Filijala Fonda u Trebinju koji je predmet sudskog spora - šira objašnjenja su data u tački 6.6. izvještaja.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva Fonda na dan 31.12.2021. godine iskazana je u iznosu od 306.317.193 KM, a čine je obaveze i razgraničenja i vlastiti izvori.

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja na dan 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 340.002.821 KM po osnovu kratkoročnih obaveza i razgraničenja i dugoročnih obaveza i razgraničenja.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 149.119.040 KM, a čine ih kratkoročne finansijske obaveze, obaveze za lična primanja, obaveze iz poslovanja, obaveze za doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja, kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti.

Kratkoročne finansijske obaveze (33.787.792 KM) čine obaveze po dugoročnim zajmovima od banaka koji dospijevaju na naplatu do godinu dana.

Obaveze za lična primanja zaposlenih (1.453.674 KM) čine obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade (1.436.229 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (17.445 KM), a odnose se na obračunata lična primanja zaposlenih za decembar 2021. godine i iste su izmirene u januaru 2022. godine.

Obaveze iz poslovanja u zemlji (10.837.720 KM), najvećim dijelom se odnose na dio obaveza koji dospijeva u 2022. godini po osnovu Sporazuma o načinu plaćanja duga prema „International dialysis centers“ i „Fresenius medical care“ za pružene usluge dijalize u iznosu od 9.030.364 KM, kao i na obaveze prema dobavljačima za nabavku medicinskih sredstava i opreme za borbu protiv virusa Korona u iznosu od 1.324.031 KM.

Obaveze za doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja iskazane su u iznosu od 97.854.865 KM po osnovu obaveze za zdravstvene ustanove (48.800.224 KM), obaveze za ino osiguranje (30.729.946 KM), obaveze za nabavku inzulina, traka i lanceta, vakcina, citostatika, specifičnih lijekova, bioloških lijekova i drugo (16.419.524 KM), obaveze po osnovu refundacija plata za vrijeme privremene spriječenosti za rad usljed bolesti (1.902.497 KM) i obaveze za pojedinačne refundacije lijekova (2.674 KM).

Obaveze za zdravstvene ustanove odnose se na obaveze prema zdravstvenim ustanovama - ugovaračima (27.505.534 KM), apotekama (13.249.083 KM), ortopediji (696.437 KM), „Fresenius Medical Care Deutschland GmbH“ za dijalizu (2.251.405 KM), konsultativno-specijalističkoj zaštiti (194.685 KM), stranim zdravstvenim ustanovama Srbije i Crne Gore (3.311.432 KM) i vanjskim zdravstvenim ustanovama Federacije Bosne i Hercegovine i ostale (1.591.648 KM).

Obaveze po osnovu ino osiguranja iznose 30.729.946 KM. U okviru navedenih obaveza evidentirana je procjena obaveza ino osiguranja (paušalni troškovi) za 2021. godinu u iznosu od 11.815.562 KM. Ove obaveze/potraživanja su predmet usaglašavanja sa zemljama potpisnicama sporazuma. Usaglašavanje obaveza/potraživanja vrši se putem pregovora, najčešće jednom godišnje, a predmet pregovora su prethodne godine. Na ovim pregovorima učesnice sporazuma usaglašavaju broj paušalnih mjeseci i iznos paušalne naknade.

Kratkoročna rezervisanja iskazana su u iznosu od 3.245.095 KM, a odnose se na rezervisanja po osnovu sudskih presuda (2.435.000 KM) i po osnovu naknade plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad za izdata rješenja koja nisu postala pravosnažna u izvještajnom periodu (810.095 KM).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti iskazane su u iznosu od 1.939.894 KM, a najznačajniji iznos od 1.892.166 KM odnosi se na obaveze prema drugim jedinicama vlasti po osnovu refundacije naknade plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad (obaveze prema državi 46.277 KM, entitetu 1.692.831 KM, jedinicama lokalne samouprave 135.248 KM i fondovima socijalnog osiguranja 17.810 KM).

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 190.883.781 KM, a čine ih dugoročne finansijske obaveze po zajmovima, dugoročna rezervisanja i razgraničenja i ostale dugoročne obaveze.

Dugoročne finansijske obaveze po zajmovima iskazane su u iznosu od 159.729.826 KM, a odnose se na obaveze po kreditima kod banaka „Komercijalna banka“ a.d. Banja Luka

(632.233 KM), „Nova banka“ a.d. Banja Luka (3.505.481 KM), „NLB Banka“ a.d. Banja Luka (5.735.174 KM) i „UniCredit Bank“ a.d. Banja Luka (149.856.938 KM).

Ostale dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 31.125.970 KM, a odnose se na obaveze po osnovu Sporazuma o načinu plaćanja duga od 12.09.2017. godine koji je potpisan između Fonda i Vlade Republike Srpske s jedne strane i Fresenius Medical Care Deutschland GmbH (zdravstvena ustanova „Fresenius Medical Care Centar za dijalizu“ Šamac i „International Dialysis Centers BV“ Banja Luka) s druge strane.

Do isteka roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja plaćene su obaveze koje su bile sa 31.12.2021. godine u iznosu od 74.104.826 KM.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Na dan 31.12.2021. godine vrijednosti pozicija vanbilansne aktive i vanbilansne pasive iskazane su u iznosu od 212.556.176 KM, a evidentirane su po osnovu:

- tuđih sredstava na korišćenju (133.861 KM),
- primljenih garancija za dobro izvršenje posla i za obezbjeđenje ponude (13.637.749 KM),
- datih mjenica bankama za obezbjeđenje urednog izmirenja obaveza (193.517.618 KM),
- datih garancija za uredno izmirenje obaveza (3.595.583 KM) i
- vrijednosti 12 stanova (277.172 KM) i poslovnih prostora (1.394.193) koji su u prijeratnom periodu pripadali SIZ-u zdravstvenog osiguranja regije Banja Luka, a isti se nalaze na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine. Nakon osnivanja Fonda navedena imovina se vodi u evidenciji Fonda. Na osnovu akta od Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona iz 2013. godine dostavljenog Fondu, navedeno je da je dio stanova otkupljen, za dio se vodi spor, a za dio stanova je podnesen zahtjev za povrat u posjed predratnog vlasnika ili je već vraćen. U 2022. godini Fond je podnio zahtjeve za dostavljanje istorijata promjena na nepokretnostima prema Opštinskim sudovima za zemljišnoknjižne kancelarije radi utvrđivanja statusa istih.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 818.568.166 KM i odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu 795.425.169 KM, što je rezultiralo novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 23.142.997 KM.

Fond je iskazao pozitivan novčani tok od investicionih aktivnosti u iznosu od 4.912.907 KM (prilivi 11.379.309 KM i odlivi 6.466.402 KM) i negativan novčani tok iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 16.602.024 KM (prilivi 35.000.000 KM i odlivi 51.602.024 KM).

Iskazana gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda u iznosu od 25.292.949 KM, pozitivni novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti i investicionih aktivnosti i negativan novčani tok iz aktivnosti finansiranja daju stanje novčanih sredstava na kraju perioda u iznosu od 36.746.829 KM, koje je u odnosu na prethodnu godinu veće za 11.453.880 KM.

U navedeni izvještaj o novčanim tokovima, u skladu sa MRS-JS 2 Izvještaji o novčanim tokovima, uključene su i transakcije po osnovu provedenih multilateralnih kompenzacija.

Bilans novčanih tokova je sastavljen na način kako je to propisano članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

Fond je izvršio procjenu nastavka i stalnosti poslovanja i u Napomenama uz finansijske izvještaje dao obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, u skladu sa MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15. (c) i 38.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Sudski sporovi za 19 predmeta u kojima je Fond tužen (pasivno legitimisana strana) objelodanjeni su u vrijednosti od 2.892.979 KM, i odnose se na sporove po tužbama dobavljača, sporove sa zdravstvenim ustanovama, sporove u vezi sa refundacijom naknade plata za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, refundaciju troškova zdravstvene zaštite po tužbama osiguranika i radne sporove.

Sudski sporovi u kojima je Fond tužilac (aktivno legitimisana strana) objelodanjeni su u vrijednosti od 3.190.775 KM za sedam predmeta, od čega su najznačajnija dva postupka pokrenuta po osnovu poslovnog prostora u Trebinju u ukupnom iznosu od 3.053.749 KM (protiv RUGIP-a, Poslovnica Trebinje i fizičkog lica – prodavac poslovnog prostora).

Po osnovu kupovine poslovnog prostora za potrebe Filijale Fonda u Trebinju prema podacima prezentovanim od strane sektora za pravne poslove Fonda, u toku je više sudskih sporova.

Nakon što je Upravni odbor Fonda u 2016. godini donio Odluku o kupovni poslovnog prostora za potrebe filijale Fonda u Trebinju, Fond je 13.07.2016. godine sa fizičkim licem zaključio Ugovor o kupoprodaji broj OPU-1238/2016 za kupovinu poslovnog prostora u Trebinju. Zbog sporenja oko izvršenja odredbi navedenog ugovora vezanih za upis i brisanje založnog prava hipoteke, u 2017. godini pokrenuti su sudski sporovi od strane fizičkog lica protiv Fonda radi ispunjenja ugovora (broj 71 0 P 256887 17 P) i od strane Fonda protiv prodavca radi raskida ugovora (broj 71 0 P 268088 17 P). Dana 31.12.2018. godine na osnovu Rješenja o izvršenju banka je izvršila prinudnu naplatu u iznosu od 1.755.238 KM, a odnosi se na kupoprodajnu vrijednost poslovnog prostora u iznosu od 1.274.510 KM i pripadajuću zakonsku zateznu kamatu i troškove postupka u iznosu od 480.728 KM. Po navedenim sporovima nastavljene su aktivnosti i u narednim godinama. U predmetu po tužbi fizičkog lica (prodavca) protiv Fonda (broj predmeta 71 0 P 256887), Rješenjem od 11.02.2019. godine odbijen je predlagač (Fond) sa prijedlogom za određivanje mjere obezbjeđenja, što je potvrđeno i Rješenjem Okružnog suda od 17.09.2019. godine. U ovom predmetu, u kojem je zahtjev tužioca usvojen pravosnažnom presudom, tuženi (Fond) je podnio prijedlog za ponavljanje postupka Okružnom sudu u Banjoj Luci i reviziju Vrhovnom sudu Republike Srpske. Rješenjem od 05.10.2020. godine Okružni sud u Banjoj Luci je prijedlog tuženog (Fond) odbio, a na navedeno rješenje, dana 16.11.2020. godine Fond je uložio žalbu.

U predmetu po tužbi Fonda protiv prodavca fizičkog lica (broj predmeta 71 0 P 268088) Presudom Osnovnog suda od 15.10.2019. godine, raskinut je ugovor o prodaji nekretnina i obavezan tuženi da tužiocu po osnovu povrata primljenog, plati iznos od 1.274.510 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 24.01.2019. godine pa do isplate, a u preostalom dijelu, vezano za potraživanja po osnovu zatezних kamata i sudskih troškova), tužbeni zahtjev je odbijen. Protiv navedene presude, žalbu su uložili i tužilac i tuženi. Presudom Okružnog suda u Banjoj Luci od 25.06.2020. godine, žalba tužioca (Fond) je djelimično usvojena, te je preinačena presuda Osnovnog suda na način da se obavezuje tuženi da tužiocu - Fondu, zbog raskida ugovora na ime postignute koristi isplati iznos od 1.707.739 KM, te zakonsku zateznu kamatu od dana 01.01.2019. godine pa do isplate. Žalba tužioca za isplatu preostalog iznosa od 47.499 KM, kao i zahtjev za isplatu zakonske zatezne kamate na ovaj iznos je odbijen. Navedenom presudom, žalba tuženog je u cjelosti odbijena. Na navedenu presudu tužilac je uložio reviziju Vrhovnom sudu Republike Srpske dana 17.08.2020. godine koju je isti odbio Presudom od 22.02.2022. godine.

Fond je 13.03.2019. godine u vezi postupanja ovlaštenog lica prilikom izdavanja Potvrde o brisanju zabilježbe hipoteke po osnovu predmetne nekretnine, pokrenuo parnični postupak protiv Republičke uprave za imovinsko-pravne poslove za naknadu štete, a dana 05.03.2020. godine donesena je prvostepena presuda Okružnog privrednog suda u Banjoj

Luci kojom je odbijen tužbeni zahtjev Fonda. Na navedenu presudu Fond je uložio žalbu Višem privrednom sudu, a presudom Višeg privrednog suda u Banjoj Luci od 16.12.2020. godine žalba tužioca - Fonda je odbijena. Na navedenu presudu, dana 28.01.2021. godine, Fond je uložio reviziju Vrhovnom sudu Republike Srpske.

Potencijalne obaveze po osnovu zahtjeva za refundaciju naknade plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad koji nisu bili potpuni ili koji su djelimično priznati i vraćeni podnosiocu zahtjeva iznose 539.284 KM, a po osnovu zahtjeva koji su zaprimljeni do završetka izvještajnog perioda za 2021. godinu i u procesu su obrade i odobravanja iznose 2.242.279 KM.

Potencijalne obaveze o uslovljenom otpisu obaveza po osnovu zatezних kamata definisanim Sporazumom između Vlade Republike Srpske, Fonda i Fresenius Medical Care i International Dialysis Centers iznose 16.183.065 KM.

Navedene potencijalne obaveze i informacije u vezi sudskih sporova objelodanjene su u Napomenama uz finansijske izvještaje.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2021. godinu sačinjene su Napomene u kojima su objelodanjene neophodne opšte informacije o Fondu, informacije o osnovama za sastavljanje finansijskih izvještaja i informacije o primijenjenim računovodstvenim politikama. Napomene nisu u potpunosti sačinjene u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i u skladu sa MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, jer nisu obrazložene pojedinačne stavke i struktura zbirnih budžetskih pozicija rashoda za lična primanja i po osnovu korištenje robe i usluga, izdataka za nefinansijsku imovinu i otplatu dugova, kao i primitaka od finansijske imovine i primici za nefinansijsku imovinu.

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju sve dodatne informacije za rashode za lična primanja i po osnovu korištenja robe i usluga, izdatke i primitke koje zahtijeva član 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja.

Revizijski tim

Siniša Marković, s.r.

Ivana Mikić, s.r.

Konstantin Pavlović, s.r.